

at konvertere Amtskommunernes Gæld. Ifølge Tabelværket for 1891, som er det sidste, jeg har kunnet finde, var Amtskommunernes Gæld 5,100,000 Kr. og deres Aktiver 8,800,000 Kr.; altsaa vilde 5 Mill. Kr. omtrent passe til at fylde det Hul. Jeg kan tænke mig den Indvending, at der vilde begaaes en Uret mod Købstæderne, Sognekommunerne og Kjøbenhavn, naar man ikke tog dem med. I den Henseende skal jeg imidlertid oplyse, at Sognekommunernes Gæld opgives til 18 Mill. og deres Aktiver til 44,⁸⁹ Mill., og at Købstædernes Gæld opgives til 11 Millioner og deres Aktiver til 19 Millioner. For Kjøbenhavns Vedkommende kan man jo høje Oplysninger i Regnskaberne, og det ses da her, at Restgælden af de tre Laan er 33¹/₂ Million og Aktiverne omkring 43 Millioner. Det forekommer mig nu, at naar Sognekommunernes 18 Millioners Gæld ikke konverteres, saa kunne Købstæderne med deres 11 Millioners Gæld ingen berettiget Indvending gøre, naar man holder sig til Amtskommunerne, og det har jo vist sig, at Kjøbenhavn kan optage Laan omtrent lige saa billigt som Staten. Det har man set i 1886—1887, da der optoges Laan til Beløb henholdsvis 14 og 15 Millioner Kroner. Det vilde jo støtte Amtskommunerne og Hartkornet, naar den overflødig Kapital af det Laan, der optages, anvendtes til at konvertere Amtskommunernes Gæld, og Tallet de 5 Millioner Kroner passer jo hertil. Men vil man ikke gaa ind derpaa, saa forekommer det mig, at det vilde være meget heldigt, om Staten udlaaente disse 5 Millioner til Kommunerne til de forskellige Jærnbaneanlæg, der bleve vedtagne i Foraaret, s. Ets. mod Amtskommunernes Garanti. Det forholder sig jo saaledes, at Staten tilskyder Halvdelen af det Beløb, som disse Jærnbaneanlæg ville koste, og Staten optager her Laan til en Kurs af 93 og 3 pCt. Rente, medens Kommunerne samtidig daarlig nok kunne gøre Laan til 4 pCt. og saa Parikurs.ovre paa Bornholm, hvor der ogsaa er Tale om Jærnbaneanlæg, og hvor man har talt om at rejse Laan paa godt 400,000 Kr. i denne Anledning, har man budt os ¹/₂ pCt. under Kursen paa Østifternes Kreditforeningsobligationer, som er 101, og 2 pCt. Provision, altsaa 98¹/₂ à 4 pCt. Rente. Imod Kommunernes Garanti kunde man anvende noget af Laanet til den

Andel af Beløbet til Jærnbaneanlæg, som Kommunerne skulle staae. Naar Staten laante til Kommunerne til 3¹/₄ pCt., vilde den ikke tabe en Dre, naar Kommunerne betalte 4 pCt. i alt, hvoraf 3 pCt. var Afdrag. Jeg tror nok, at det vilde være rigtigst at bestemme, at samtidig med, at Afdragene indkom, maatte Staten annullere en tilsvarende Del af sine Obligationer, thi ellers vilde der ophobes Kapitaler i Statskassen, hvad man af Erfaring ved ikke er af det heldigste. Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale Lovforslaget, idet jeg altsaa meget ønsker, at man kan faa en Bestemmelse optagen i Loven, der gaar ud paa et af to: enten at Staten vil medvirke til at konvertere Amtskommunernes Gæld, eller ogsaa at den vil udlaaene Penge til Kommunerne imod deres eller maatte Amtskommunernes Garanti for at lette Kommunerne Udredelsen af de Udgifter, som de skulle have i Anledning af de nye Jærnbaneanlæg.

Alberti: Ligesom det ærede Medlem, der nu satte sig, har jeg den største Sympati for det foreliggende Forslag, særlig naar der tilføjes den Ændring eller det Tillæg, som det ærede Medlem tog Ordet for angaaende Udlaan af 5 Millioner til de forskellige Amtskommuner. Jeg skulde derfor ikke have taget Ordet i denne Sag, naar det ikke var, fordi de Forslag, der forleden Dag kom frem fra den høje Regering, havde bragt mig paa den Tanke, om det virkelig skulde være saa, at man derigennem formente, at have gjort alt, hvad der kunde og burde gøres for at støtte vort Landbrugs Prioritetsforhold i disse meget vanskelige Tider. Vi have jo haft liggende paa vort Bord vel i en Maaned eller maatte mere et vel udarbejdet Forslag om Oprettelse af en ny Kreditforening, et Forslag, der er indbragt her i Tinget fra Agerforeningen. Fra først af havde jeg tænkt mig i alt Fald Muligheden af, at den højtærede Regering med eller uden Forandring vilde gøre dette Forslag til sit. Men jo længere Tid, der er gaaet, desto mere er jeg kommet i Tvivl om, hvorvidt dette vilde ske, og Forelæggelsen forleden Dag af dette Forslag, der nu er under Forhandling, og et i og for sig ikke helt betydningsløst men dog mindre væsentligt Forslag om Forandringer i Kreditforeningernes